

## **Posudek magisterské diplomové práce**

|                 |                                                                    |
|-----------------|--------------------------------------------------------------------|
| Název práce:    | Komentovaný překlad odborného textu z oblasti reprodukční medicíny |
| Studijní obor:  | Překladatelství ruského jazyka                                     |
| Autor/ka práce: | Bc. Anna Jandová                                                   |
| Vedoucí práce:  | PhDr. Taťána Juříčková, Ph.D.                                      |
| Oponent/ka:     | doc. PhDr. Jiří Gazda, CSc.                                        |

---

Předkládaná práce je hodnocena

1. Z hlediska obsahového záměru, naplnění zadání a zpracování předepsané literatury

velmi dobře

2. Z hlediska požadavků na jazykovou správnost (pravopisné a jiné jazykové chyby)

velmi dobře

3. Z hlediska požadavků na formální úpravu, požadovaný rozsah, dodržování citačních norem, odkazy a bibliografii

dobře

4. Připomínky, náměty, otázky k rozpravě:

Tématem předložené diplomové práce je komentovaný překlad odborného textu z oblasti reprodukční medicíny. Práce je rozdělena na tři základní části: teoretický úvod do problematiky odborné terminologie a překladové ekvivalence, vlastní překlad odborného textu a komentář k použitým překladovým transformacím.

Jednotlivé části se od sebe kvalitativně liší a je zřejmé, že autorka z pochopitelných důvodů věnovala nejvíce času a největší pozornost překladu poměrně rozsáhlého a jazykově netriviálního textu. Výsledkem překladatelského úsilí diplomantky je vcelku solidní odborný překlad, který by bylo po jistých menších korekcích možno publikovat. Současně je tato část práce částí nejlepší. Pokud jde o oba zbývající oddíly práce, je třeba kladně hodnotit jejich promyšlenou strukturu a relativní obsahovou úplnost, k věcnému i formálnímu zpracování a interpretaci jednotlivostí však lze vznést některé kritické připomínky:

- některé pasáže teoretického úvodu do problematiky by mohly být méně lakonické, některá formulační a věcná zjednodušení jsou na úkor koherentnosti a srozumitelnosti výkladu (1.4 Rozdíly mezi češtinou a ruštinou, 4. Překladové transformace),
- v odborných textech není vhodné používat subjektivní determinaci referentu typu "u nás" ve významu „v českém prostředí“ (s. 5)
- mám pochybnost o formální ústrojnosti českého termínu "vitamin-bílkovinová léčba" (s. 103),

- přinejmenším v nadpisech je nutno dbát na přesnost a korektnost odborného vyjadřování (s. 116 - Rozdíly v rodech mezi českými a ruskými termíny, s. 117 - Analýza substantiv z hlediska čísla),
- jako problematické se mi jeví vydělení skupiny samostatných adjektivních termínů (онкологический, патологический, воронкообразный - s. 122), jelikož i tato adjektiva se v odborném textu vyskytují pouze v rámci souslovných termínů nebo volných adjektivně-substantivních spojení,
- v případě tvrzení na s. 127, týkající se neproduktivnosti nulové sufixace, měly být uvedeny všechny zachycené případy, nikoliv pouze "výběr" několika z nečetných derivátů s nulovým sufixem (вход, обмен, спайка)
- na s. 126 po nadpisu "Příklady z překládaného textu" žádné příklady nenásledují,
- příklady v slovtvorné analýze (s. 127-128) nejsou vhodně graficky řešeny (velká počáteční písmena, podržení sufixů a koncovek),
- subst. совместимость není prefixálním derivátem slova вместимость (s. 127),
- kapitola o syntaktickém způsobu tvorby termínů 2.3.2 by vzhledem k produktivnosti tohoto způsobu mohla být rozpracována detailněji,
- termíny "latinského i řeckého původu" (s. 132) by bylo vhodnější označovat jako mezinárodní termíny řecko-latinského původu,
- tvrzení, že "v češtině se české výrazy v lékařské praxi takřka nepoužívají" považují za příliš kategorické, neodůvodněné a nepotvrzené ani získaným českým terminologickým materiálem (s. 133),
- při použití formálně i sémanticky shodných mezinárodního termínů ve výchozím i cílovém jazyce nelze mluvit o transliteraci v pravém slova smyslu (termín urolog v českém textu není formálním přepisem termínu уролог v ruském textu),
- překlad spojení клетки-бойцы jako buněční vojáci nelze hodnotit jako modulaci,
- formální stránce práce by prospěla větší typografická úspornost (menší vertikální mezery mezi odstavci a nadpisy, pestřejší využívání nejednotkových mezer, úspornější uspořádání a formátování tabulek, využití možnosti dělení slov) a celká větší pečlivost v detailech,
- v některých podčarových poznámkách (s. 5-6) je použit jiný typ písma,
- nadpisy a mezinadpisy nejsou zarovnány jednotně,
- nejednotné psaní sufixu -ismus/-ismus
- jako nepřiliš vhodná a přehledná se mi jeví forma zpracování rusko-českého slovníčku excerpaných termínů v příloze,
- jako bezvadnou bohužel nelze hodnotit celkovou jazykovou úroveň teoretických částí práce, zejména v syntaxi odborného vyjadřování v češtině lze autorce mnohé vytknout, bezchybné není ani jinak vcelku solidně zpracované ruské resumé.

Celkově práce působí dojmem, že po dokončení náročného překladu se autorce nedostávalo sil a času na důkladné věcné, jazykové i formálně grafické zpracování teoretických částí a jejich kontrolu, čehož je třeba u jinak velmi dobře zpracované práce jen litovat.

Otázky k obhajobě:

Lze skutečně hovořit o ruské medicínské slovní zásobě před 8. stol. n.l. (s. 14)?

Jak bude znít správný ekvivalent k ruskému termínu оволосение (s. 140)?

Jakého rodu je český ekvivalent ruského termínu лексика (s. 14)?

Jakým způsobem je utvořeno adjektivum безовуляционный (s. 127)?

Co je míněno tvrzením, že zdrobněliny typu ножка, стенка se zpravidla nevyskytují v hovorovém jazyce?

Jak autorka chápe podstatu mechanismu kalkování jako překladatelského postupu? Co jsou to kalky? (s. 137)

**Celkový návrh hodnocení:**

**velmi dobře**

V Brně dne 28. května 2014

.....  
Jiří Gazda